

JAUNAIS ČEĻS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

SESTDIENA, 9. JOLIJS
1988. g.
Nr 28 (63)

Cena 2 kap.

Darba gaitu steigā attālinās gada galvenais notikums — Padomju Savienības Komunistiskās partijas Visavienības 19. konference, tācū iepaidei, ko no tās guvis kātrs cilvēks, redzot televīzijas pārraides, klausoties radio un lasot presi, ne-mazinās. Tieši otrādi, diskutējot un apspriežot atsevišķus notikumus, stu-dējot rezolūcijas, pieaug, pastiprinas.

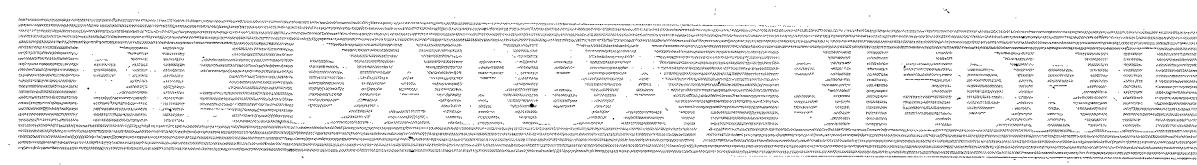
To sekmē arī tikšanās ar konferences delegātiem, kuri atgrījušies no Maskavas, viņu publiskās uzstāšanās, rakstī laikrakstos un žurnālos. Viss ir kā palu ūdeņi, kas, reiz iekustējusies, pieņemas spēkā un varenībā, klūst krāšņāki.

Konference ir savilnojusi, sakustīnājusi masas, mūs atjaunojusi, padarījusi možakus. Šīs vasaras dienas ieguvušas kādu nepieredzētu skanējumu, tas liek mums ieinteresētāk vērtēt dzīvi, gaišāk redzēt nākotni.

Rezolūcijas, kas pieņemtas šajā partijas forumā, ir dokumenti, kuri noteikuši un izvirzījuši turpmākās darbības programmu. Tā ir drosmīga ar savu novīti, interesanta, aizraujoša, ceļoša un mudinoša.

Mūsu partija no augstās tribīnes jāzīloja, ka Padomju zemē sekmīgi nek īstenoti PSKP XXVII kongresā nosprausta uzdevumi, apturēta slīdešana uz ekonomisko un sociālu politisku krizi. Pārkartošanās ideju un darba aizrauti, padomju cilvēki pēc konferences vēl vairāk konsolidējas, uz-milzī radošās enerģijas kāpinājums. Bet pats galvenais — cilvēki jau pavisam droši tie pārbūvei un aiz-vien enerģiskāk nostājas tās pusē.

Pēc partijas iniciatīvas panākta darbajaužu reālo ienākumu paliel-nāšanās, paplašinās pārlikas produktu

PSKP VISSAVIENĪBAS XIX KONFERENCES IEDVESMOTI

un plaša patēriņa preču ražošana, dzīvoļu celtniecība, risinās veselības aizsardzības un fautas izglītošanās re-formas.

Sie visi nozīmīgie iekarojumi gūti tās laikā, tie zīmīgi raksturo mūsu tautas milzīgās garīgās un ekonomiskās potencijas. Lai arī padarīts daudz, tomēr mēs esam vēl tikai lielo pārkartojumu sākumā, to izejas punktā. Vissavienības komunistu ap-spiredē stingri un precīzi noteiktī katra un visu turpmākie uzdevumi.

Starp tiem svarīgākais — paātrināt aktuālo fautas labklājības problēmu risinājumu. Vispirms būtiski jāuzlabo apgāde ar pārliku. Tas ir pirmsais un visatbilstīgākais uzdevums arī mūsu agrofirmas kolektīvam, kurš laukaimniecības produktu ražošanā sasniedzis stabilas pozīcijas. Tācū gan kolhoza kā bāzes, uzņēmuma, gan arī laukaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmumu — siera un cieles rūpīcas, linu fabrikas potenciāls iespējas šebrīd ne tuvu nav izsmeltas. Jau ar tiem pirmsākumu pārkartojuumiem, ko esam likuši lietā neilgajā laikā kopš kolhozagrofirmas izveidošanās, izdevies pārliecināties, ka spejam daudz vairāk. To jo sevišķi sekmē labvēlīgā gaisotne, kas mūsu zemē

radusies pēc partijas konferences. Mums plaši jāizmanto savi resursi, kooperatīvās kustības un individuālā darba iespējas, un galvenais — vairāk jāpievērsas sava reģiona vajadzību apmierināšanai. Iesākts darbs,

lai firma savus ražojumus plaši varētu realizēt rajona centrā Preilos un Līvānos, nemitīgi tiek gādāts par to, lai nevien ražotu vairāk pārtikas produktu, bet arī labākas kvalitātes.

Vienā no svarīgākajām rezolūcijām, kas pieņemtas konferencē, «Par PSKP XXVII kongresa lēmumu realizēšanas gaītu un uzdevumiem pārkartošanās pādzījināšanā» teikts:

«Affīstot un padzījinot ekonomisko reformu, nepieciešams pabeigt jaunā ekonomiskā mehānisma veidošanu un pānākt, lai reforms principi būtu skaidri katrā zemākajā darba kolektīvā, katrā darba vietā. Krasī jāpalielina cilvēku ieinteresētība sasniegta visaugsstīkos galarezultātus, līdz galam pārvarēt nivēšanu, drošāk un īst visur ievērot tādu principu, kā darba samaksas atkarībā no tā kvantitātes, un jo

ipaši no kvalitātes, nepieļaut tādu stāvokli, ja var dzīvot bez raizēm, slīkti strādājot».

Konferencē ipaši uzsvērts, ka visu sociālo un ekonomisko uzdevumu atrisināšanu iespējams nodrošināt tikai ar to, ja katrā strādās apzinīgi, nodrošinās augstu sava darba ražīgumu. Tāpēc sajā piecgadē rūpīgi jānoslēpē saimniecīskais mehānisms, pārkartojojot pārvaldes organizatorisko struktūru.

Pēc visas fautas apspriešanas izdarīt cenu reformu, grozīt vairumcenas, iepirkuma un mazumcenas, bet ar to nekādā ziņā nedrīkst kaitēt cilvēku dzīves līmenim.

Ne tikai par ekonomisko sviru noslēprināšanu un iedarbināšanu efektīvāku uzdevumu risināšanai iestājas partija, par teorētisko un praktisko afīziņu, zinātnes un tehniskas affīsfibas jaunāko ieguvuma dziļu un pamatīgu izmantošanu, bet arī par cilvēcīskā faktora lielāku aktivizēšanu, par sabiedrisko organizāciju aktivitātēs celšanu. Arī tām visām ir milzīga loma mūsu agrofirmas apstākļos.

Šajā aspektā mēs vispirms pievēram uzmanību komjaunatnei. Kolhoza un rūpīcu komjauniešu loma ag-

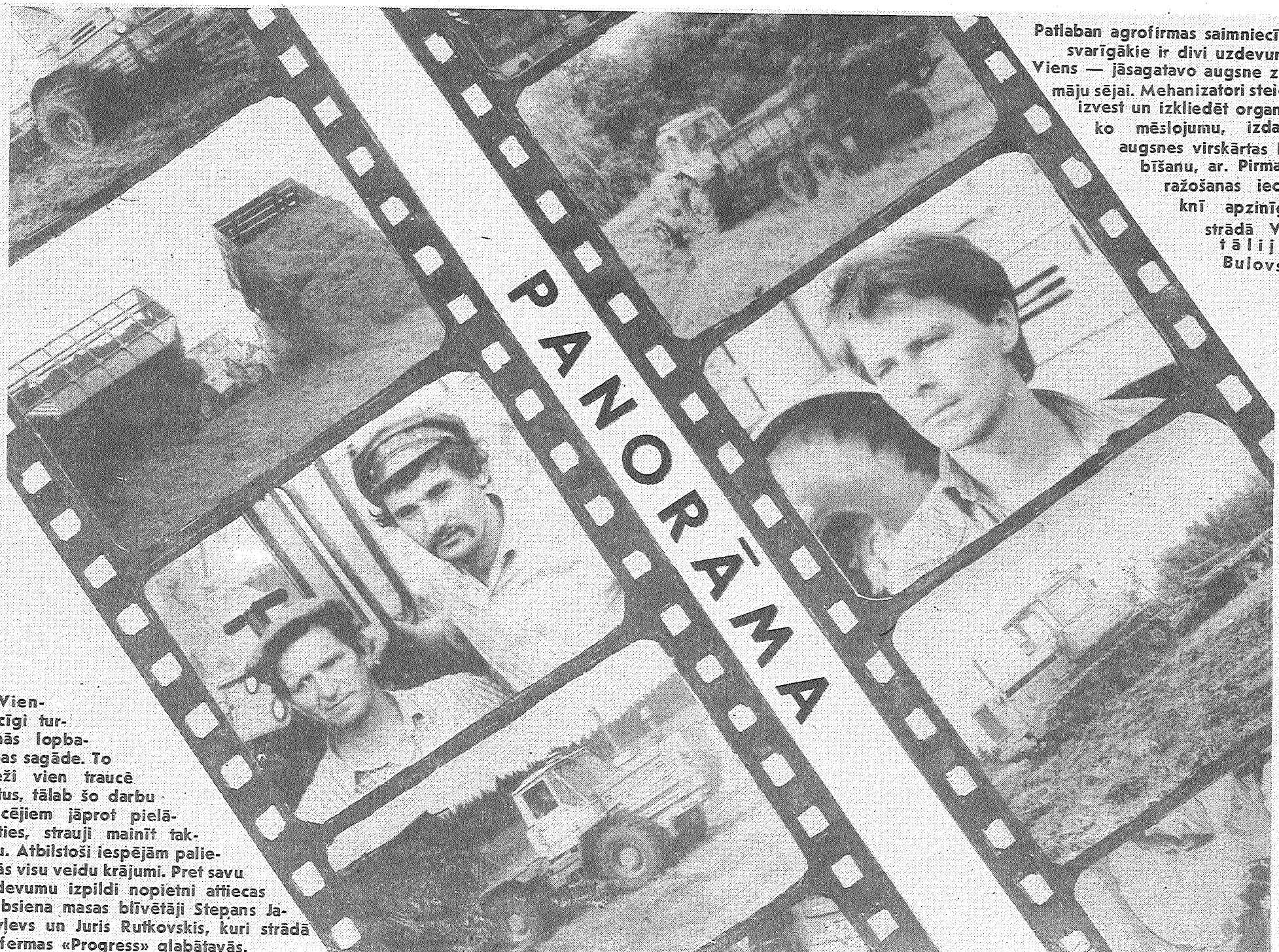
rofirmas dzīvē līdz šim, diemžēl, vairāk aprobējojusies tikai ar biedru naudu savākšanu, ar piedalīšanos sapulcēs, kurus bijušas garlaicīgas un tikai pienākuma apziņa noturējusi uz vietas daudzus komjauniešus. Tagad jaunatnes un arī partijas organizācijas uzdevums ir radīt tādus apstākļus, lai jaunā paaudze droši varētu nostāties līdzās saviem vecākiem biedriem, pēc iespējas ātrāk atlākt savas spējas un likt tās lietā, jo tācū tai tālāk jāpārņem pārkartošanās stafete, atbildība par mūsu zemes ekonomisko, politisko un morālo likteni.

Pēc PSKP Vissavienības konferences mēs daudz gaidām no citām sabiedriskajām organizācijām — sieviešu padomēm, no viņu vispārējās aktivitātēs pacēluma. Gan vadošajos administratīvajos, gan sabiedriskajos vēlētajos orgānos ļoti svarīgas vietas ieņem steviešes. Jārada viņām lie-lākas garantijas ražošanas un sabiedrisko uzdevumu izpildē. Lielisku piemēru te rāda siera rūpīcas kolektīvs, kur jau pirms agrofirmas izveidošanās bija likti pamati, lai atvieglotu sieviešu mājas soli, dotu iespēju sa-vu aktivitāti parādīt sabiedrisko darbu drūvās. Tagad šī pārbaudītā pierede sekmīgi tiek izplatīta visā mūsu agrofirmā.

Pārkartošanās garā jāievirza arī citu sabiedrisko organizāciju darbs, sākot ar vismasveidīgāko no tām — arodorganizāciju, un beidzot ar darba kolektīvu padomēm, kas darbojas katrā nozarē, cehā. Kā norāda partijas Vissavienības konference, visām šīm formācijām ievērojami jāpalielina loma un iespāids dažādu iedzīvotāju slāņu interešu realizēšanā un koordinēšanā visas tautas labā.

UZDEVUMI NOTEIKTI SKAIDRI UN RELJEFI. PIE DĀRBA, BIEDRI!

Patlaban agrofirmas saimniecībā svarīgākie ir divi uzdevumi. Viens — jāsagatavo augsts ziemāju sējai. Mehānizatori steidz izvest un izkliedēt organisa-ko mēslojumu, izdara augstes virskārtas lo-bīšanu, ar. Pirmajā ražošanas iecir-knī apzinīgi strādā Vi-tālijs Bulovs.

Vien-laicīgi tur-pīnās lop-bāribas sagāde. To bieži vien fraucē lietus, tālab šo darbu veicējiem jāprot pielāgoties, strauji mainīt tak-tiku. Atbilstoši iespējām palie-linās visu veidu krājumi. Pret savu uzdevumu izpildi nopietni attiecas skābsiena masas blīvētāji Stepanjs Ja-kovjevs un Juris Rutkovskis, kuri strādā lielermas «Progress» glabātavās.

KAS MŪS GAIDA MĀJĀS?

Noslēgusies PSKP Vissavienības XIX konference, pārkātošanās, kas izvērsusies mūsu zemē, leguvusi jaunu spēcīgu impulsu tālakai attīstībai. Jauns impulss ir arī kolektīvajai domāšanai, tas izskanēja no konferences augstās tribīnes.

Laikraksta «Jaunais Cēlš» korespondents tikas ar konferences delegāti, Stabulnieku ciema Tautas deputātu padomes priekšsēdētāju, Latvijas PSR Augstākās Padomes deputātu Moniku Liefanuci un līdzīgiem.

Svētā noskoņojumu un īpašu interesu pret mūsu delegāciju, pacilātību izjutām jau Šeremetjevas līdosta. Visur bija krāšni plakāti, transparenti, lozngi, sagaidītāji, žurnālisti... Tas viss joti spilgti izcēla, cik svārīga nozīme ir gaidāmajam notikumam.

Mūsu republikas delegācija izvietojās viesnīcā «Maskava». Tikamēs ar citu republiku delegāciju locekļiem. Sarunu tematika bija konference, pārkātošanās gaita mūsu valstī, kādi ir atjaunošanās procesa paātrinājuma ceji.

Nākamajā dienā konferences delgātu reģistrācija. Tur mūs sagaidīja vesela armija dažādu izdevumu korespondentu, kuri līdzīgi izteiktais par savu attiecīsmi pret pārbūves problēmām, atbildēt uz citiem jautājumiem... Arī man vajadzēja uzstāties pa radio un televīziju.

Konferences dienās valdīja joti lietiskā atmosfēra. Man patika, ka interesanti bija organizētās darbības konferences rezolūciju projektu sagatavošanas komisiju sēdes, kurās piebalījot. Tā bija komisija, kura izstrādāja rezolūciju «Par PSKP XXYII kongresa lēmumu izpildi un uzdevumiem pārkātošanās padzīlināšanai», kuru vadīja mūsu pārtijas ģenerālsekreitārs biedrs Mihails Gorbacovs. Zālē, kur notika mūsu komisijas sēdes, bija daudz mikrofonu, tos varēja izmantot katrai delegātai, kurš vēlējās izteikt kādu grozījumu vai papildinājumu rezolūcijas projekta. Gribētāju izmantot šo iespēju bija daudz, daudz izmaiņu arī tika ienests. Kā redzat, konferences galvenie dokumenti tapuši patiesi radošā atmosfērā.

PSKP Centrālās Komitejas ģenerālsekreitārs Mihaila Gorbacova referāts deva iespēju mums visiem vispusīgāk izprast notikumus periodā pēc PSKP CK aprīla Plēnuma un PSKP XXYII kongresa. Reālāk apjaustījās, formas un metodēs, kas dod iespēju nemītgai un neatgriezeniskai pārkātošanās attīstībai. Kā viens no galvenajiem konferences stūrakmeniem bija mūsu politiskās sistēmas reformas noteikšana. Šī problema joti svarīga un tuva arī man. Kam gan citam, ja ne, ciemā izpildītājiem pārītējām ir jāizbauda partijas un padomju orgānu darbības plusus un minūsus.

Mājās no konferences delegātiem vispirms gaida konkrētus darbus, konkrētu rīcību. Jau pirmajā sava ciema deputātu sesijā visi kopīgi padomāsim, kā celt katra deputāta lomu, kā izdarīt tā, lai viņš savā vēlēšanu iecirknī ir īstensaimnieks. Domāsim, kā padarīt enerģiskākas pastāvīgās komisijas.

Kā Latvijas PSR Augstākās Padomes deputātei man noteiktais dienās jāpienām vēlētāji visās savā vēlēšanu apgabala ciemu izpildkomitejās. Pacentīšos cilvēkiem izstāstīt par saviem iespaidiem braucinā uz mūsu zemes komunistu formu. Tāpat kopīgi lemsim un spridzīsim, kādi kopīgie uzdevumi mums jāafrīsina jau šodien, rīt. Galvenais ir panākt, lai tiktū īstenoja katra rindā no šīs konferences lēmušiem.

EKONOMISKAIS APSKATS MODROŠINOT IESPĒJU REALIZĀCIJU

Sarunu par agrofirmas darba rezultātiem tradicionāli pieņemts sākt ar laukaimniecības ražošanas rādītājiem. Tas arī saprotams. Lauksaimniecība ražošana ir mūsu salīmniecības darbības pamatā. Taču ideja, kas ir agrofirmas strukturālā būtbā, liek vispusīgā pleiļ darba vērtējumam. Jo šāda vēlojumā iekļaujanās laukaimniecības produktu ražošana, gan to uzglabāšana un pārstrāde, kā arī realizācija patēriņtājiem. Kamēr attiecīgi agrofirmas dienestībā vēl analīzē laukaimniecības nozares darba rezultātus šā gada pirmajā pusē, mazliet pakavēsimies pie tā, ko šajā laikā paveikušas citas strukturālās apakšvienības — pārstrādājošās rūpnīcēs uzņēmumi.

Sāksim ar siera rūpnīcu. Nav vārdam vietas — gūti labi panākumi, 1988. gada pirmie divi ceturkšņi aizvadīti sekmīgi. Ražotas 2568 tonnas treknā siera, 1361 tonna sviesta, 467 tonnas piena cukura. Ražošanas programma šajos rādītājos attiecīgi izpildīta 105, 113 un 109 procentu apmērā. Vairākās pozīcijās tās

izpilde ievērojami pārsniedz leprieķējā, 1987. gada līmeni. Plemēram, siera šogad, salīdzinot ar 1987. gadu, ražots par četriem, bet plena cukura — par astoņiem procentiem vairāk.

Faktori, kas sekmējuši augstu ražošanas rādītāju sasniegšanu, nav maz. Taču domāju, ka neklūdīšos, apgalvojot, ka viens no galvenajiem bijis uzņēmuma pāreja uz darbu pēc salīdzinoši aprēķina. Kopš jaunā gada šo pašu periodu, tās izlaide mazliet samazinājusies. Iemesli zināmi — pērn rajona salīmniecības bija zemas kartupeļu ražas, tādādā neplētīka iezīvelu, tāka izgatavots mazāls cietes. Kolektīvam izdevās atrast iezīju no grūtībām — vairāk nekā divas reizes palielinātā konfekšu «Gotīpa» ražošanu. Šīm produktam ir stabili augsti pieprasījums un tā ražošana dod lielu peļnu.

Sodien cietes rūpnīca jau pilnīgi viss gatavs, lai nodotu ekspluatācijai cehu, kurā ražos jaunu produkcijas veidu — čipsus. Jau pavismārīgā garšīgā apcepto karipelēju gabaliņi parādīsies. Firms veikalu plauktos, tādējādi tiks dažādots assortiments,

ma, pētīta konjunktūra, pircēju iespējas. Tas viss pozitīvi iespējot pārītām, paver jaunas iespējas salīmniecībā aprēķina attiecību pilnīgošanai.

1988. gadā labi strādā arī cietes rūpnīca. Preču produkcijas izlaides uzdevums izpildīts 140 procentu apjomā. Lai arī, salīdzinot ar leprieķējā gada šo pašu periodu, tās izlaide mazliet samazinājusies. Iemesli zināmi — pērn rajona salīmniecības bija zemas kartupeļu ražas, tādādā neplētīka iezīvelu, tāka izgatavots mazāls cietes. Kolektīvam izdevās atrast iezīju no grūtībām — vairāk nekā divas reizes palielinātā konfekšu «Gotīpa» ražošanu. Šīm produktam ir stabili augsti pieprasījums un tā ražošana dod lielu peļnu.

Sodien cietes rūpnīca jau pilnīgi viss gatavs, lai nodotu ekspluatācijai cehu, kurā ražos jaunu produkcijas veidu — čipsus. Jau pavismārīgā garšīgā apcepto karipelēju gabaliņi parādīsies. Firms veikalu plauktos, tādējādi tiks dažādots assortiments,

ko še veikali piedāvā pircējiem. Uz jaunām pagaidu telpām tiek pārceļts arī konditorejas coh.

Šī nedēļas sākumā linu fabrikā darbs apstādināts un sākts kārtējais remonts. Šī uzņēmuma kolektīva galvenais uzdevums līdz ar to tagad ir izdarīt visu, lai pēc iespējas labāk sagatavotos linu jaunās ražas pieņemšanai un pārstrādai. Tā solīs būt laba. Drībā augļi, ko šis kolektīvs nodrošināja gada pirmajā pusē, liecinā, ka tā sācies pacēlums. Tikai nedrīkst pieļaut, ka uzņēmētie tempi samazinās. Tie ir pietiekami augsti. Salīdzinot ar leprieķējā gada pirmo pusē līnķiedras ražots vairāk par 18 procentiem, tajā skaitā garšīgā skiedras izlaide palielināta par 37 procentiem, bet tās — par 11 procentiem. Arī šajā uzņēmumā lielākā vērība tiek veltīta ražotās produkcijas realizācijas problēmām. Plemēram, agrāk joti grūti bija realizēt 6. numura līnķiedru — tagad tāds pircējs atrasts Jaroslavās apgabalā.

Noslēgumā daži vārdi par to, ka visi kolhozagrofirmas pārstrādes uzņēmumi sekmīgi izpildīja pirmā pusgada uzdevumus. Līdz ar to no jauna pierādīja, ka tiem vēl pietiekami daudz neizmantojuši iespēju, ko radījuši agrofirmas izveidošanas ideja.

V. ALEKSEJEVS

FESTIVĀLS «BALTIKA-88»

Ieskānās Baltijas jūras reģiona valstu etnogrāfisko ansambļu festivāls, kuram par mājvietu ir mūsu republika un tās galvaspīlētā Rīga. Tas ir vēl tikai otrs šāda veida pasākums — pērn ievadīja mūsu kaimiņi liepājuši, bet nākamgad mēs stāfeti nododām tālāk uz ziemeļiem — igauņiem. Mūsu rajona pārstāvju iekļaušana tāk populārā un reprezentātīla pasākumā ir pirmo reizi. Un to izpelnījies Saunes etnogrāfiskais ansamblis, ko vadu es.

Festivālam atvēlēta visa jaunnedēja. Taču Preiļos tas ieskānas jau rīt — ar visu rajona folkloristu un viņu viesu plāšu koncertu parka estrādē.

Parīt tāds festivāla ieskānu koncerts tiek rīkots arī Valkā. Domāju, ka pie mums nebūs mazāk skanīgi kā zonas Dziesmu svētkos. Koncertā piedalās visi rajona etnogrāfiskie ansamblis, un daudzi slaveni kolektīvi no apkaimes rajoniem, kuri tieši no mums dosies uz Rīgu. Tie ir Ātašenes folkloristi, Rēzeknes «Rūta», Madonas «Skandinieki», Rīgas «Dālderi», Ventspils «Kandla», Aulejas dziedātājas un citi, arī no mūsa kaimiņrepublikas — Baltkrievijas. Dziesmas Preiļu ielās skandēt sāksim jau no paša rīta.

Mums gandrīz tādā pašā sastāvā, kā Preiļos — ar tiem pašiem kolektīviem — jādzied Doma laukumā. Mūsu grupā tur būs astoņi etnogrāfiskie ansamblji. Tad trešdien, 13. jūlijā lieļajā Sporta pili notiks festivāla atklāšanas konceris. Tajā piedalās visu Baltijas jūras reģiona valstu pārstāvji un arī etnogrāfiskie ansamblji no Itālijas, ASV, Spānijas u.c. 14. jūlijā koncertējam Brīvdabas muzejā, nākamajā dienā — sarīkojumā Siguldā, kas iecerēts tikpat plaši, kā Sporta pili, 16. jūlijā — atkal Rīgas parkos, piedālēmies gadatirgū.

Mūsu ansamblis ir viens no tiem, kuri rajonā darbojas visiņāk, kuriem ir savas stāvības tradīcijas, laba dziedāšanās, skaitīši tēri. Esam dziedājuši Maskavā. Taču šī piedalīšanās tik plašā pasākumā ir mūsu «zvaigžņu stunda».

Taču par nejaunību to nebūt neuzskatīm. Ansambla pastāvēšanas gados — kopš 1955. gada — daudz ir padārīts, ka šīs gods patiesīpāmē Siguldā, kas iecerēts tikpat plaši, kā Sigulda pili, 16. jūlijā — atkal Rīgas parkos, piedālēmies gadatirgū.

Šānas, palikušas Jadviga Anspoka, Anna Kaža. Vēl ar lielu stāžu ir Bronīšlāva Volonte, Olga Afanasejeva, Anna Pundure — mūsu cienījamākās māmuļas. Nesen, šķiet, pie mums atnāca Ināra Dzene, bet nu jau arī viņa ir ar stāžu. Pašas jaunākās dalībnieces godā tagad ir Aiga Slica. Šogad kolektīvu papildināja arī gados vecāki cilvēki, pie mēram, kolhoza mežtehnikis Ēvalds Vonogs, kurš aizgāja pensiju — nu mūsu kolektīvā ir arī viens vīrietis. Pastāvīgi cilātajā repertuārā ir ap simtu dziesmu, bet zinām krietiņi vairāk. Sagatavoti vairāki tematiski kopojumi — tās ir linu plūšanas un rudzu plūjas, mēslu izvešanas talas, kas gūst ēsaucību klausītājās.

Pamatā ansamblim licis dziedāšanas skolotājs Aleksandrs Vasiļjevs, kā repertuāru veiksmīgi studējis Emīls Melngailis, uz sānīešu savākās un dziedātās folkloras materiāla savu diplomas arī konservatorijā veiksmīgi veidoja tagad pazīstamais koru dirigents Pauls Kvelēs. Mums pašiem arī radusies doma — izgatavot al-

bumu ar visu dziesmu vārdu un nosu pierakstiem, sākot ar vissenāko un vismīļāko ansamblim dziesmu, ko mēs uzskatām par savas darbības motto:

«Padzīdoju, palustēju,
Lauvu dīnu naredzēju;
Lauvu dīnu pameidama
Zem sovom kojējom».

Kolektīvā pastāvīgi ir 15 cilvēki, bet uz festivālu brauc 20 — daži no Preiļu ciema un bērnu dārza «Pasaicīņa», četri rajona muzikanti — Alberts Rusiņš, Arnolds Ošs un Arnolds Gierkens (tur skaitā arī sevi) — sniegsim pavadījumu.

PAR VESELĪGU DZĪVESVEIDU

Augsne, kurā sociālais jaunums neiesaknojas

Nav iespējams pārvērtēt postu, ko nodara tāds sociāls jaunums, kā dzīvīšana. Traģēdija gimenēs, sagandēta bērnu dzīvē, nelaimes darba vietā, nepatīkšanas sabiedrībā. Nelaimīga un ciešāna pilna dzīvē. Katrs to saprot, arī tie, kuri aizraujas ar alkoholismu. Taču, ja nelaimē nav uzbrāzusies visā savā ātbaidošajā briesmīgumā, šie cilvēki neuzvēr to traģīzīki. Viņus nebeidza arī apzināt, ka agri vēl viss var biegties tik laiuni, ka nebūs iespēju labot. Par rūdītām alkoholiem nav ko runāt — tur pat medicīna ir bezspēcīga. Bet joti daudz ir tā sauktu «mērenā dzērāju», alkohola lietotāju svētkos. Ne velti medīki būdīna, ka no «mērenības» līdz «pārmērībai» ir tikai viens solis.

Nekas nerodas tukšā vietā, ne no kā. Tāpat arī iedzerēšanai vajadzīga labvēlīga augste, savī, pāriķoteikumi, veicinoši apstākļi. Jo kultūrlāka sabiedrība, jo tā radītu labāki sadzīves un darba apstākļi, jo cilvēkiem dotas iespējas vairāk paplašināt savu garīgo un kultūras apvārsni, jo mazāk vietas un laika paliek kaitīgu un jaunu ierašu piekopšanai.

Dzērājus, dārba disciplīnas un sabiedriskās kārtības grāvējus mūsu uzņēmumā soda administratīvi. Pilnā apmērā tiek pielietoti visi tie iespējotās mēri un līdzekļi, kas paredzēti likumos. Taču, kā liecina pieredze, kļauj administratīvi Maz pānākumu. Tāpēc savā uzņēmumā plāši balstīmies uz citām iespējām. Un vispirms uz vienu no efektīvākajām — veselīga mikroklimata radīšanu. Ar tā popularizēšanu un pro-

pagandu nodarbojas visas sabiedriskās organizācijas. Vienlaicīgi tiek veikta plaša programma, lai radītu pienācīgus darba un sadzīves apstākļus.

Uzņēmumā plaši organizēta moderna dzīvokļu celtniecība, izveidojies savs biezi apdzīvots mikrorajons. Esam reāli sasniegusi stāvokli, ka sekmīgi tieks izpildīts partijas izvērtītās uzdevumus par pilnīgu apgādi ar dzīvojamo platību līdz 2000. gadam. Skaidrs, ka labs un labi iekārtots dzīvoklis ir pamats, lai gīmene varētu pārorientēties uz kultūralu dzīvi, lai varētu audzināt veselīgu un gudru jauno pauādu — savu maiņu.

Lielā nozīme ir tam, lai cilvēkiem nenākot veltī tērēt laiku, apmeklējot veikalus, sabiedrisko pakalpojumu iestādes. No mūsu mikrorajona līdz pilsētas centrām, kur izvietoti veikalai, līdz sadzīves pakalpojumu namam ir vismaz divi kilometri. Šis attālums jāpārvār kājām, vai arī ar personīgo transporta līdzekli. Tā vai citā

SAIMNIECISKĀ APRĒKINA SKOLA

Nobeigums, sākums 24. numurā.

Laikraksta «Jaunais Cēlš» redakcija noslēdz publikācijas par kolektīvā darbuzņēmuma ieviešanu Daugavpils teritorijā vīspārējās celtniecības trestā. Attiek vēl tikai piebilst, ka šis trests viens no pirmajiem mūsu valstī pārgāja uz kolektīvo darbuzņēmumu. Tas deva iespēju ļoti tā krietni uzlabot savus ekonomiskos rādītājus. To apstiprina arī šāds faktijs. Visas iepriekšējās piecgades laikā pēļņa sastādīja četrus miljonus un 600 tūkstošus rubļu, bet jau vienā pašā 1986. gadā šis rādītājs sasniedzē dīvus miljonus un divus simtus tūkstošus rubļu. Attiecīgi pieauga arī strādnieku un inženieritehniskā personāla darba alga.

Sodien stāstām par kolektīvā darbuzņēmuma inženieritehnisko nodrošinājumu.

6. INŽENIERIS — GALVENĀ FIGŪRA

Inženieriskā sagatavošanās Daugavpils trestā ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem, kas nodrošināja kolektīvā darbuzņēmuma veiksmes. Principiāl shēma pirms astoņiem gadiem aizgūta no kombināta «Vinnicepromstroj». Daugavpilieši šo pieredzi pilnīgojuši un tagad vairs nespēj iedomāties, ka varētu strādāt savādāk.

Pieredzes kodols slēpjās tur, ka visi sagatavošanas darbi jācentralizē.

Ilgāku laiku Daugavpilī darbus plānoja tāpat kā to dara tagad gan drīz visās celtniecības organizācijās un trestos. Katrai celtniecības un montāžas pārvaldei pievada tehniski ekonomiskos rādītājus, veicamo darbu apjomus, bet tālāk domājiet paši, kā organizēsiet celtniecības procesu, cik jums būs vajadzīgs tehnikas un būvmateriālu. Tad CMP sastāda pieteikumus materiāliem, trestā tos

— āģerbu, mēbeles, izremontēt apavus. Punkta iekārtosā strādāja mūsu rūpniecīcas jaudis un kombināta darbinieki, kopīgais veidojums tagad iepricina katru.

Vēcos, iestikstējušos ieradumus un parašas, lai arī tie pašos pamatos kārtīgi, grūti lauzt. Mūsu uzdevums ir jauno paaudzi audzināt tā, lai tā būtu brīva no aizsprendumiem, savu dzīvesprieku, veselību un enerģiju smeltu no drošiem, skaidriem avotiem, ne sadūļkotos ūdenos, kur prieku brīžiem atrod gados vecāki vīrieši, daža laba arī no sievietēm. Gan ar mūsu padomes, gan visu sieviešu ieinteresētību, līdzdalību, liekot lietā partijas un arodorganizāciju autoritāti, iekārtota bērnu spēļu istaba. Mazulim vairs nav vajadzības laiku nosist bezmērķīgos klejumos pa pagalmiem, spēlēs, ar kūram traucē pieaugušajiem, saceļ trokni — viņi nāk uz mūsu jauno namiņu, kur tos gaida mērķtiecīgas spēles, rotaļas, kur viņi var arī daudz ko iemācīties.

Bet lielākos aizrauj sporta nodarbības, vieglatlētika, sporta spēles. Pusaudži neapnukusi var spēlēt volejboli, vingrot pie stieņa, uz līdztekām, citiem sporta rīkiem. Tā viņi kļūst spēcīgāki, uzlabo savu stāju, veiklību, attīsta reakcijas straujumu. Lai arī vēl lēni, tomēr top sporta komplekss laukums. To būvējam un iekārtojam saviem spēkiem. Brīvajā laikā ierodas bērnu vecāki — tēvi. Ľoti daudz te jau izdarījuši Ernolds Nemiro, Igors Ļebedevs un citi — sagādājuši dažādas konstrukcijas, ekueroapgaismojumu. Gribētos, lai tā pret šo mūsu kopbgā būvi attiektos arī citi.

Strādājošo labākai apgādei ar pārtikas produktiem izveidota pašiem savu palīgsaimniecība, kurā ražojam cūkgāju, siltumnīcās izaudzējam gurķus, tomātus, citus dārzenu. Rūpniecīcas cūka ferma tiek paplašināta. Pēc darba brīvajā laikā daudzas ģimenes dodas prom no pilsētas. Skais-

Katrs, kurš tuvojas krustojumam, vispirms rūpīgi izpēta ceļa zīmes, lai orientētos, kas tas par krustojumu un kā rīkties. Samezina ētrumu un piebrauc uzmanīgi, vēl un vēlreiz pārliecinoties, vai nekas netraucešķēsot. Arī taisnā ceļa posmā, kur nekas neliecinā par bīstamu situāciju iespējamību, transporta vadītāji brauc ar pastiprinātu uzmanību. Jo ir tācu vasara, palielinājies motociklistu un mopēdistu skaits, brauc daudz velosipēdišu, allaž ir gājēji. Pie tam nez vai būs daudz tādu ūku, kuriem sagādā prieku saņemt kādu neuzmanīgu putnu, suni, kaķi, stiklo lauku vai meža dzīvnieciņu, kas izlīduši uz asfalta pasildīties, uzlaisti kādu sēklīnu. Tagad daudz jauno putnu, kuri vēl neprot strauji noreagēt uz mašīnas vai motocikla pēķēnu parādīšanos tūvumā, kuriem pietrūkst spēka ar spārnu vēzieniem izvairīties no sadursmes.

Zemāk stāvējās organizācijas paliūkusi tikai viena nodaļa — plānu un ražošanas, kurā dārbojas pieci seši cilvēki.

Tādā veidā trests no administratīvās un pārvaldes virsbūves pārvērties par ražošanas aparātu.

Inženieriskās gatavošanās dienests izveidots uz centralizēto nodalju bāzes. Oficiāli tajā ir divas nodaļas — organizatoriski tehnoloģiskās dokumentācijas izstrādes, un brigāžu ražošanas un tehnoloģiskās komplektācijas nodaļas. Bez šaubām, ciešā saskarē ar tām funkcionē arī citas tresta nodaļas.

Organizatoriski tehniskās dokumentācijas izstrādes nodaļa pirmās kārtām nodrošina tresta «ārējos sakarus»,

sadarbību ar pasūtītājiem un projektu organizācijām. Te tiek gatavoti titulsaraksti, noslēgti darbuzņēmuma un līdzuzņēmuma līgumi, pārbaudīta projektu un tāmējums dokumentācija. Šī nodaļa izstrādā gada un ceturtā plānus celtniecības pārvaldēm un pārvietojamajām mehanizētajām kolonnām, sadalot tos pa atsevišķiem objektiem, kopā ar šo apakšvienību speciālistiem tālāk izstrādā vēl sīkākās veinībās — atsevišķiem mēnešiem, tāpat arī katrai brigādei un posmam. Nodaļa reizē nosaka arī vajadzību pēc būvniecības materiāliem, cik un kāda tehnika nepieciešama katrai CMP un PMK, katram iecirknim.

Ražošanas un tehnoloģiskās komplektācijas nodaļa uzņēmusies sadarbības ar materiāli tehnisko resursu piegādātājiem funkcijas. Šo piegādātāju ik gadu ir astoni līdz desmit. Kad tas tika izdarīts, varēja pamanīt, ka apgāde sākusi funkcionēt ritmiskā, jo vienotai apakšvienībai vieglāk organizēt, bet reizē ar to arī kontrolēt piegādes nekā tad, ja ar to nodarbojās vairākas.

Vasarā daudz motorizētu transporta līdzekļu stūrētāju. Bieži var redzēt, ka motociklists lepni drāžas nelikumīties ne zinās par to, ka nav iestādzis gaismas signālu. Ja ne kātrs otrs vai trešais, tad ceturtais un piektais — kārta zinā. Atšķirībā Ceļu satiksmes noteikumus. Astotās nodaļas 4. punkta trešajā daļā teikt,

ka signāla līetošana transporta līdzekļu

vietā, kur agrāk bija klejums, izdarīta meliorācija, daudzas strādnieku ģimenes iekopušas dārziņus, kur audzē visu, pēc kā sirds kāro. Te var sauloties, nodarboties ar fizisku darbu, peldēties ezerā. Pagādām te vēl redzamas mazas koka mājiņas, tācu aizvien vairāk un vairāk ir gribētāju, kooperatīva locekļu, kuri sāk celt kapitālākas celtīnes, siltumtācas. Pie rošīgajām, kas šeit pavada laiku ar bērniem, nodarbojas ar saknēpību, pieskaitāmas Voldemāra Kokoreviča, Andra Lāča, Valērija Matvejeva, Pētera Višņakova un daudzas citas ģimenes.

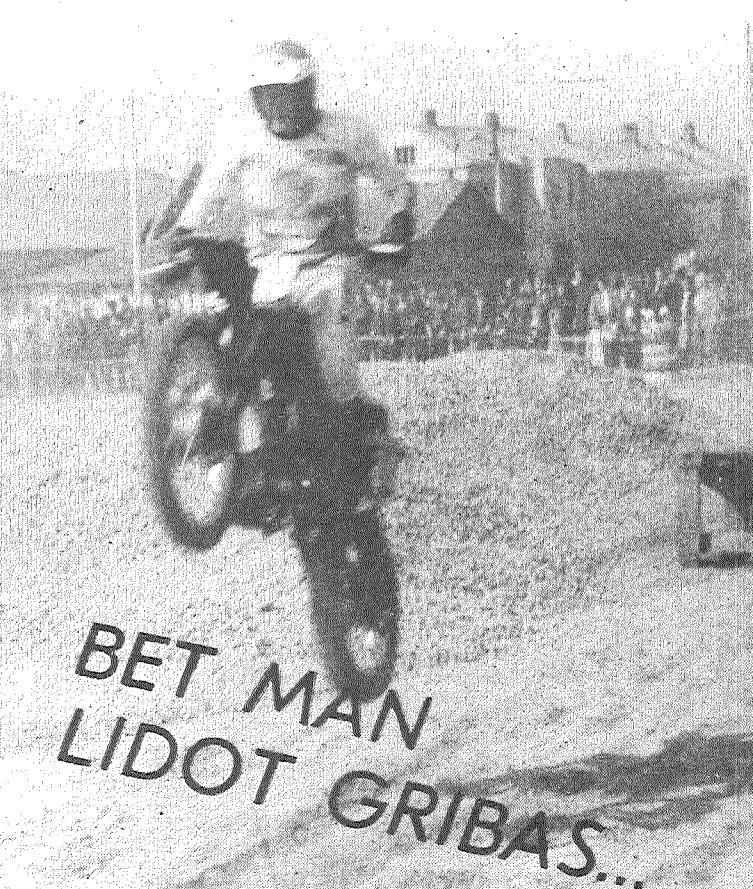
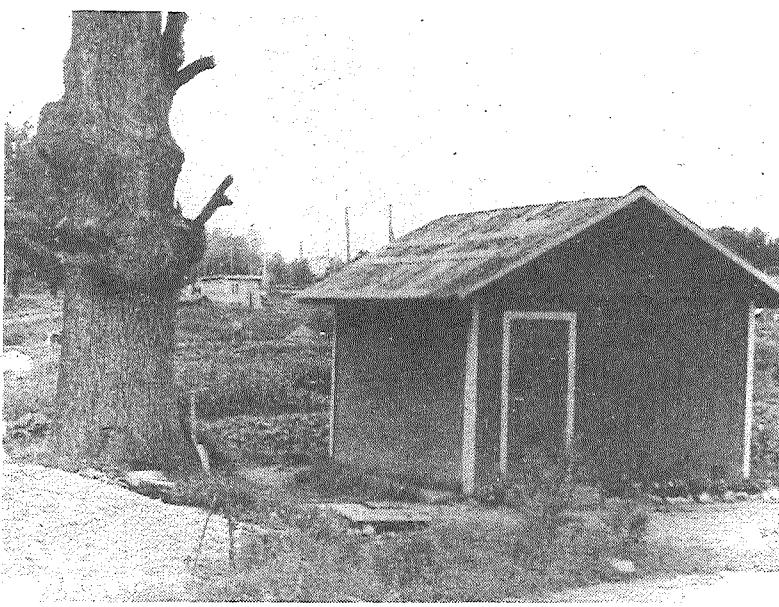
Daudzpusīgais ir mūsu kolektīva locekļu veselīgās intereses. Ar sekāmēm darbojas folkloriem un videjās paaudzes deju ansamblji. Uzņēmumā atsaucīgi uzņēma daudzētānu ģimenu vakaru, ko sarokojām, cilvēki allaž aktīvi piedalās ekskursijās un izbrau-

cas, un tamlīdzīgi.

Var teikt tā, ka par veselīgu dzīvesveidu gādājam no visām pusēm, ar visiem spēkiem cēnāsies izdezinificēt augsti, lai tajā nevarētu iestādzīties lielais sociālais jaunums, ko sauc par dzēršanu. Darba mums vēl pietiek, jo ne jau visi liecībā iezīmēt dotās iespējas. Bet atkāpties no iegūtajām pozīcijām nedomājam, esam norūpējušies par to pastiprināšanu.

Olga KIVKO, siera rūpniecības sieviešu padomes priekšsēdētāja.

ATTĒLOS: Kempinga galvenā ēka pie Zalves ezera; pagādām dārzkopības kooperatīvā pie Eikša ezera vēl redzamas šādas mājības; palīgsaimniecības cūku fermas īstādniece Anna Laizāne.

BET MAN LIDOT GRIBAS...

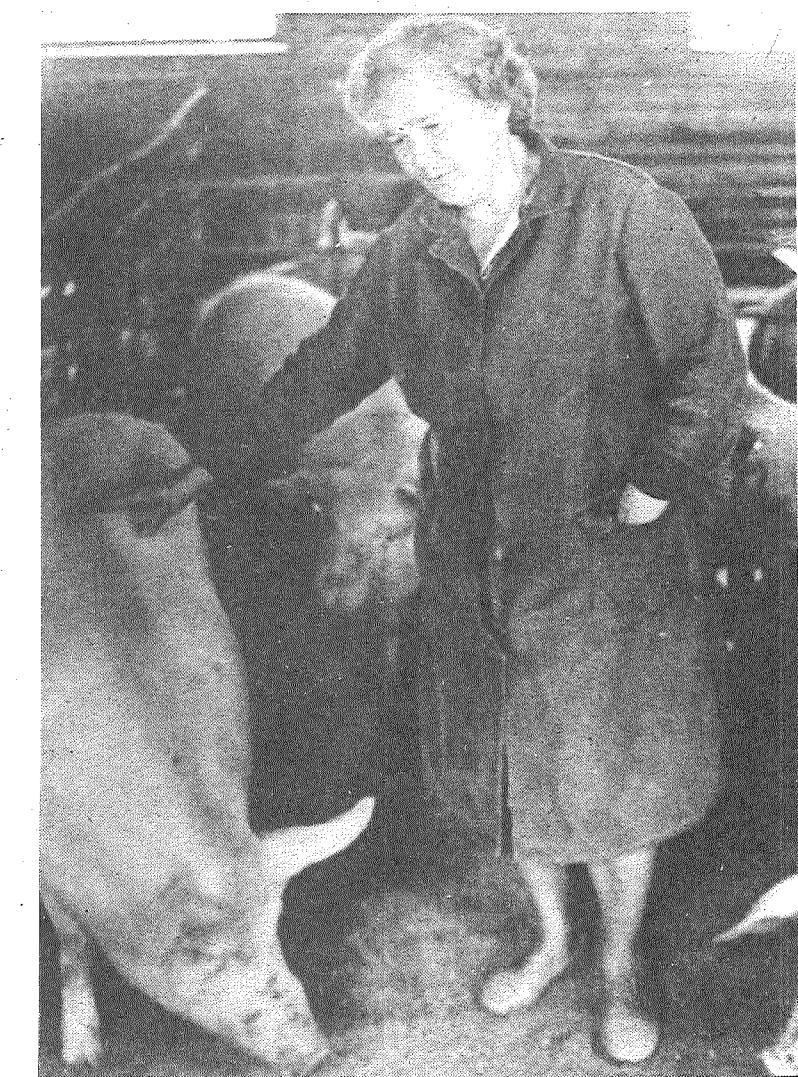
ja vadītājam nedod priekšrocību un neatbrīvo no pienākuma ievērot piešārdzību. Šajā pašā nodaļā 8. punktā norādīts, ka gaišā dienas laikā motociklistam jābrauc ar iedegtu tuvās gaismas lukturi. Vai šie noteikumi paredzēti jaka pēc?

Ar motocikliem visbiežāk brauc gados jaunie. Dižodamies citu priekšā, tie nepavisam nesamazina ētrumu to ierobežojošo zīmu priekšā pie apdzīvotām vietām un citur. Ja tādu zīmju nav, tad tomēr noteikumi paredz, ka apdzīvotās vietās nedrīkst braukt ātrāk par 60 kilometriem stundā. Tās jaunajam «mustanga dīdītājam» neko nenozīmē — viņš turpina drāzīties ar visiem 90. Vienpadzītājā nodaļā 3. punktā noteikts, ka ja jebkuriem celējiem motociklists nedrīkst braukt ātrāk par 90 kilometriem stundā. Kas to deviš — cik var «izspiest». Turpat ir arī piebildē, ka tiem, kuriem praktiskās braukšanas stāžas nav lielāks par diviem gadiem, nedrīkst braukt ātrāk par 70 kilometriem stundā. Arī tas nelīdzīgi Delveris, kurš tikko no vecākiem saņemis «javu» vai citu motociklu, ar grūtībām tīcis pie vadītāja tiesībām, iestādzības zīmu.

Mans mērķis nav iztīrīt. Ceļu satiksmes noteikumus vārī sniegt konsultācijas to izskaidrošanā — pirms sēžas pie transporta līdzekļa stūres, izbrauc uz ceļa vai ielas, kas ir paaugstinātas bīstamības zona, katram jo precīzi jāzina šie noteikumi. Cītādi jau nemaz nav iespējams iestādzības zīmu.

Senā paruna par lēnāku braukšanu un tālāku tīšanu mūsdienās attiecināma uz motociklistiem un mepēdistiem.

Antons RĀNCĀNS

Tevi gaida interesanti atklājumi

Dzejnieka un publicista A. Fadjeva prēmijas laureāta V. Rūjas jaunā grāmata «Kur es, mana Beverīna?» ir tālākrisinājumi reporāzam «Bērniņas līčos ievas zied». Lasiātu vēstules, iepazīšanās ar jauniem materiāliem pamudinājuši autoru ielukoties dzīmītā Ziemelvidzemes novada vēsturē un sodienā. Izmantota mozaīkas forma, iekļauti autobiogrāfiski bērniņas un jaunības gadu vērojumi, pretkara motīvi, atmiņas par pazīstamiem revolucionāriem un strēlniekiem.

Profesora V. Šipola grāmatā «Ceļā uz lielo uzvaru» parādīts milzīgais ieguldījums, ko uzvaras izcīņšanā pār fašisma militāro bloku devusi Komunistiskās partijas vadītā padomju diplomātija. Dokumenti bagātīgi atklāj PSRS lomu, izveidojot un nostiprinot antihitlērisko koalīciju, saistīt kara beigu termīnus, nostiprinot uzvaras rezultātus, izstrādājot pamatus faišīgām pēckara mierīgajam noregulējumam.

«Ābece nepilngadīgajiem». Šīs grāmatas pamatā ir divi izdevumi —

«Tikumības ābece» un «Pilsēta ābece», kas papildināti un pārstrādāti. Kraujumā iekļauti apraksti, pādomju pedagogu, rakstnieku, zinātnieku un žurnālistu atzinās par tādiem jēdziņiem, kā patriotisms, godīgums, uzticība, vīrišķība utt., sniegti alī abēta kārtībā un pālīdzēs jaunajam lasītājam tikt skaidribā par daudzām sarežītām morālēm problēmām.

Grāmata «Kombinētās augstas apstrādes mašīnas» paredzēta lauku mehanizatoriem, saimniecību inženieru tehniskajiem darbiniekiem un agromēniem.

Sērijā «Apvārsnis» pazīstamais VFR zinātnieks, naturālists un rakstnieks B. Grīzimeks savu jauno grāmatu veltījis dabas aizsardzībai. Savu dzīvi un talantu viņš veltījis dzīvnieku aizsardzībai, neiedomājami daudz darījis, lai saglabātos tas, kas vēl ir palicis no pirmatnējās dzīvnieku pasaules. Stāsta par šīs problēmas risināšanu dažādās valstīs, arī Padomju Savienībā.

Zaigas un Māra Gaiļu grāmata

«Mēbeles jaunajiem cilvēkiem» sniedz atbildes uz jautājumiem, kā ar minimāliem līdzekļiem un tikai saviem spēkiem radīt ētu, modernu un oriģinālu interjeru, organizēt telpu, lai omulīgi justos nelielā kvadrātūrā, kā mājas apstākļos izgatavot nepieciešamās mēbeles.

Rakstnieka un publicista Ērika Hāberga jaunajā grāmatā «Kukuržņi» sakopoti īšanra darbi, kuros autors turpina risināt aktuālus lauku dzīves problēmas, cildina darbu un darba tiku, prasmi domāt un radoši strādāt, asi vēršas pret rufīnu, tukšvārdību, neizdarību.

A. Neiburgas pirmajā stāstu kraju mā «Izbāztī putni un putni būros» apkopotie darbi liecina par prasmi vērīgi un dzīli ielūkoties dvēselēs, vienaudžu un vecāku lauju visai pretrunīgajos pārdrīvojumos. Autore raksturīga labestība, siltā intonācija, pat smaidis, ar kādu viņa noraugās uz saviem varoniem, lai arī situāciju

jas, kurās nokļūst viens otrs no veciemiem vai meitenēm, bieži vien visai nezēlīgi raksturo mūsu laiku un cilvēkus.

Dzejas cienītājiem iznācis Ārijas Eikses vārsmu krājums «Es visu mūžu mīlējusi esmu», Olgas Lisovskas dzejoji «Rīt, pie dienas».

Norvēgu rakstnieks Trigone Bulbrans (1894. — 1962.) literārajā pasaulei pazīstams ar savu vienīgo trilōģiju «Un mūža meži šālc». (1933. — 1935.). Tās darbība risinās 18. gadsimta beigās un 19. gadsimta pirmajā pusē Norvēģijas ziemējos.

Tās varoni apliecinā sevi kā spēcīgus un vīrišķus cilvēkus, kuri dzīvo saskaņā ar dabu, kura veido viņus.

Aprīt 100 gadu kopš rakstnieka Kārja Leviņa (1888. — 1977.) dzimšanas. Romāns «Putras Dauķis» (1930.) ir viens no labākajiem darbiem, kurā satīriskā gaismā attēlots Zemgales budzis, viņa izkurtējusi morāle. Tas ir viens no spilgtākajiem pelēko baronu tēliem latviešu pirmsāpdomju literatūrā.

A. Kļavas grāmatā «Es saucu, lai atsauktos» stāstīts par vidusskolēniem. Galvenais varonis Ārmands Jurkuss

ir pašstāvīgs jaunietis sarežītās apstākļos — māte alkoholīke, tēva nav, māsa uzdzīvotāja, kuras bērni atrodas bērnu namā. Taču Ārmands rūpējas arī par viņiem. Pirmās gaisās mīlestības jūtas ieskanās attiecībās ar Rūdīti.

F. Eriā tetraloģijas «Busardeli» pirmajā daļā ietilpst romāni «Busardeli gīmenē» un «Samaītāji bērni» — uz plaša Francijas vēstures fona (no 1815. gada līdz 1. pasaules karam) parādīta triju paaudžu gīmesnes hronika, XX gadsimta 30. gadi Amerikā un Francijā. Centrālais tēls — Agnese Busardela, sašutuši par dzīmīgas despotismu, iedrošinas sacelties pret buržuāzisko aprindu tradīcijām.

Pazīstamā padomju rakstnieka, Sociālistiskā Darba Varona, Ļepīna un PSRS Valsts prēmijas laureāta Aleksandra Čakovska (dz. 1913. g.) jaunais romāns «Nepabeigtais portrets» vēsta par ASV prezidentu F. Rūzveltu, kas 1945. gada aprīlī pozēja mākslinieci Šumatovai.

Iznākusi G. Priedes lugu izlase «Sēnes un siens».

L. VUCĀNE, Riebiņu bibliotēkas bibliofekāre

PARTIZĀNU NOVADA SVĒTKI

Jūlijā pirmā svētdiena atnāk ar pošanos uz Draudzības kurgānu — uz novada partizānu svētkiem. Sešdesmito gadu sākumā šeit, triju brāļu republiku — Latviju, Krieviju un Baltkrieviju robežu satekā plavīnā pie Zilupes partizāni, atceroties kopīgās cīnēs, sekmīgās kauju operācijas, ieroču biedrus uzbrāca nelielu paaugstinājumu, bet uz tā festādiņa ozoliņu. Dzīv aprītēs četri gadu desmiti kopš šī notikuma, daudzi šīs patriotiskās idejas iecerētāji vairs nav starp mums, bet katru gadu cilvēku straumes jūlijā pirmajā svētdienā nemazinās. No trim pusēm, pa trim elejām — liepu, bērzu un kļavu, ierodas ne tikai apkaimes — Ludzas, Sebežas un Verhnedivinskas rajonu pārstāvji, bet arī daudzies ciemiņi no citām republiku malām, arī no tālienes.

Gadi nāk, bet lauzu tūkstoši pie Draudzības kurgāna piemiņas svētku reizē neief mazumā. Katru gadu svētku rīkotāji cenšas to norisē ienest kādu jaunu vaibstu, niansi, padarīt tos savdabīgākus. Ceļā uz Draudzības kurgānu labi zināms, uz šejieni — pie sērojošiem piemiņiem, uz muzeju, ved tūristu takas un pastāvīgi ir cilvēki, tomēr to never salīdzināt ar tradicionālajiem

partizānu svētkiem jūlijā sākumā, ar tīkšanās pēc gadiem prieķu, koncertiem uz dēļu estrādes pie Zilupes, ar atmiņām pie ugniskuriem. Un arī ceļā uz šejieni iet par daudzām piemiņas vietām, kas saistīs ar pirmajām sīvajām kaujām par mūsu republikas atbrīvošanu no fašisma, ekskursanti nespēj nopriecēties par krāšņo dabu.

Šogad svētki Draudzības kurgānā bija nepieredzēti — ilga divas dienas. Sestdien Sebežas pusē atcerējās piemineklis Kajalininas 4. brigādes drosmīgajai partizānei VLKJS Sebežas rajona pagrīdes komitejas sekretārei Marijai Pinto — viņas tēls lecīrs ielā akmens bluķi. Šo notikumu tie, kuri Draudzības kurgānā bijuši bieži, gaidīja ar nepacietību. Turpat netālu Zilupes kreisajā krastā paceļas arī mūsū Imantā Sudmalim veltītais piemiņas akmens. Viņiem dzīvē nebija lemts būt pazīstamiem, bet te līdzas stāv granītā iekalti vārdi. Baltkrievijas pusē gatavojas uzstādīt piemineklī Prošku jaunajiem partizāniem. Draudzības kurgāns būs kara gadu jaunības piemiņas vieta. To neaizmirst arī mūsu jaunatne — partizānu svētkos Draudzības kurgānā visvairāk ir jaunu seju.

Tajā pat dienā notika plaši rado-

šo apvienību festivāls, koncerts. Kā parasti svētkiem par godu muzejā atklāta jauna ekspozīcija. Ofrajā dienā pie kurgāna Latvijas teritorijā zaļajā plavīnā notika mitīņš. Jaunums bija arī tas, ka pie Zilupes izstādīti bija daudzu kritušo partizānu portreti, pie tiem dega piemiņas ugunis, ka šogad mitīņa dalībnieki atcerējās partizānu un Lielā Tēvijas kara veterānu manīniekus — Afganistānas notikumu dalībniekus.

Kā zvērests no kurgāna vienmērīganā runātāju vārdi, aicinot neaizmirst partizānu piemiņu, triju republiku darbalaužu draudzību, kas dzimusi sūrā pārbaudījumu gados, spodrināta kopīgās cīnās, stāpināt ar darbu.

Svētkiem kurgānā rūpīgi gatavojas arī triju kaimiņraju tirdzniecības darbinieki, suvenīru meistari — katrā mājās pārvēd kādu jauku lietu.

NUMĒRNES MEŽOS KLUSUMS

Partizānu bāzes bija vairākās vietas Latgalē. Kustība aizsākās Osvejas mežos kopā ar krievu un baltkrievu partizāniem, tautas atrriebēju naidā ugniskursus no Draudzības kurgāna tālā izmērā dzirksteles. Vienā no spēcīgākajām un mobilākajām vienībām, ko komandēja mūsu novadnieks Antons Počs, apmetās ļoti svariāgā mezglā — netālu no Varšavas un Ķeprīngradas šosejas un dzelzceļa līnijas, pīesaistīja lielus fašistu spēkus, traucēja kājas tehniskas un dzīvā spēkā piegādei ieluktajai Ķeprīngradai. Pēc kāra partizānu apmeklēšanas vietas Nūmērnes mežos bija atstātas aizmirstības, kamēr savu pedagoģu vadiņā tās atcerējās Ludzas rajona Salnavas astongadīgās skolas kolektīvs; tad arī Balvu rajona Tilžas vidusskola — abas tās katra no savas puses ir tuvāk šiem mežiem.

Tika atjaunotas vairākas zemnīcas un skuju nojumes, sakopīta komandieru vietnieka A. Baloža pirmā kapa vieta, uzsādīti piemiņas akmeņi. Pateicoties tādiem bijušajiem partizānu komandieriem un politiskajiem darbiniekim kā Ignatam Kadakovskim un citiem arī te katru gadu tika rikotās tīkšanās, mitīņi, brauca dzījnieki no Rīgas un Ķeprīna vārsmas. Šo pasākumu apkārtējie abu rajonu apdzīvoto vietu laudis un skolēni gaidīt gaidīja. Nu bet bijušie partizāni vairs nav tik jauni, lai pāsi rosinātu vietējos ciemus un skolēnus, bet tie, kā redzams, neatlapī turpināt skaisto patriotisko tradīciju. Nesen apmeklēju apdzīstāmās vietas. Vēldīja sērīgs kļusums. Izskatījās tā, ka sen te neviens nav kāju spēris. Piemēram, vienības pirmajā apmeklēšanas vietā zemnīcas ne-sakārtotas, kādreiz skaistais skolēnu un skolotāju izveidošais mozaīkā Tēvijas kara ordena atveids tīkko samanāms. Pelēcīgā izskatījās arī A. Baloža kapa vieta, satrunējušas skuju nojumes pie tās. Tikai varenos akmeņus un tajos iekaltās zīmes, tekstus galvenās mitīnes vietā nespēj sagrauzt laika zobs.

Zēl, ka Numērnies mežos tāds kļusums.

Tā jūliju — par sienas mēnesi sauc taufā. Bet šogad tas nepavismas nav jāvis, lai cilvēki mierīgi varētu plaut un kaltēt zāli. Vai kādas pārmaiņas sagaidāmas turpmāk? Paskaitīsimies, ko par to saņa pati daba. Ja āboliņš neatver ziedus — būs pērkons un lietus. Tāpat par lietu vēsta bezdelgu un citu putnu pēršanās smiltīs, ja govis bizo, ja pēc lietus ceļas migla, ja līst un reizē redzama varavīksne, ja saule noriet mākoņos, ja pret jūru nostiepušies tievi un gari mākoņi, ko sauc par gaisa laivām.

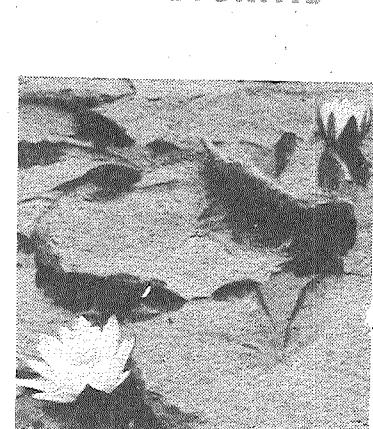
Tofies ja šie mākoņi ir šķēršām pret jūru, ja vasarā sisina sienāži, ja dēles ložņā pa ūdens virspusi, skudras ir ļoti kustīgas — sagaidāms labs siena laiks, saulains.

Spāres apciemojums

Pa atvērto logu istabā otrajā stāvā ielidoja liela spāre. Lietišķi apliekuši vairākus lokus, it kā izpētot, kas mēs tādi esam, tā pagriežas atcelājam. Taču uzdzūras stiklam. Plēvainos spārnumus čauksfinādāma ar savu lielu galu kādu brīdi mēģināja nobūdīt no ceļa šo nereizēdamo šķērslī. Atskārtus, ka tas veltīgi, uz puķes lapas nolema atpūtēties.

Tad atkal palidjoja pa istabu, vēlreiz pamēģināja sturmēt rūti. Mēs skatījāmies, vāi atraidīs ceļu, pa kuru ielidoja. Bet spāre nopīkēja istabas kātā un sastīga pie sienas.

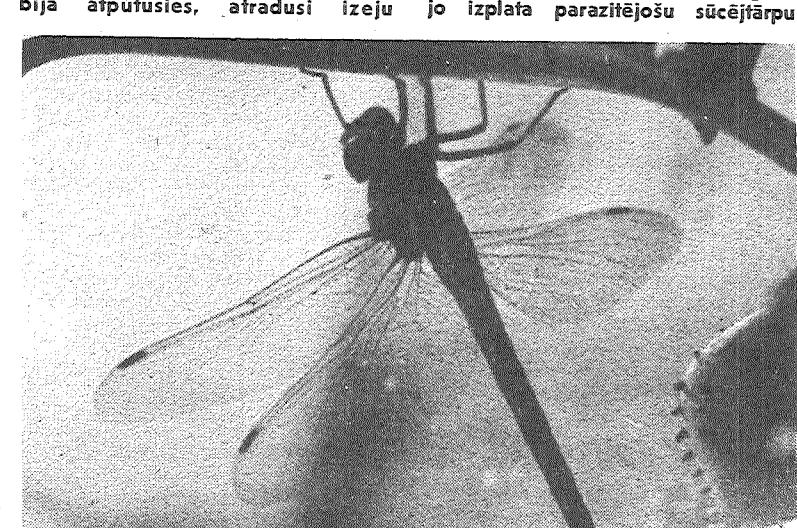
Logs palika pusviršu. Kad atgriezāmies no pastaigas, viešā bija atpūtusies, atradusi izeju

ZIED UDENSROZES

un aizlaidusies savās gaitās. Spāre nav rets, tofies sens ku-kainis. Tās senču nos piedumi atrasti 250 miljonus gadu vecos akmeņogļu nogūlumos. Latvijā zināmās 54 sugas, no kurām pie mums Latgalē karstajā 1938. gadā ieklejojusi kāda jauna. Masveidā izplatītās 12 sugas, tajā skaitā ceļotāspāre, kurās ipaīti organizē masveida pārlidojumus. Tas novērots 1949. gadā. Savu barību —

kukaiņus — ker lidojumā. Kāpurdzīvo ūdenī, noder par barību zīvīm. Arī pašas spāres klūst par laupījumu dažiem putniem. Tās pie-skaitā gan derīgiem kukaiņiem, jo iz-nīcina odus, gan arī kaifīgiem, jo izplata parazītejuso sūcējārpū.

KINO JŪLIJĀ

- 10 «Trīsdesmit deviņi pakāpienī», — Anglija,
- 11 «Prerija», — Rumānija, Francija,
- 12 «Oskars», — Francija,
- 13 «Lai runā!», — Spānija,
- 14 «Septītās mērķis», — Francija,
- 15 «Galicijas kpažs Daniils», — Odesas st.,
- 16 «Grāfs Monts Kristo», 1. un 2. sērija, — Francija, Itālija,
- 17 «Inspektors bez ieroda», — Bulgārija,
- 18 «Fotogrāfija ar sieviete un mežakulli», — Rīgas st.,
- 19 «Nu, tad šķirtsies!», — Čehoslovākija,

21 «Parizes nomālē», — Francija, Itālija,

22 «Apdraud dzīvību», — «Mosfilīm»,

24 «Sāviens mugurā», — «Mosfilīm»,

25 «Antuāns un Antuaneta», — Francija,

26 «Aiverijs, policījā», — Francija,

27 «Laimīgi lutekļi», — «Mosfilīm»,

28 «Uguns lokā», 1. un 2. sērija, — ASV,

29 «Nelaimīgs zīmes», — Baltkrievija,

31 «Ilegūt uzīcību», — Rumānija,

Seansu sākums plkst. 21.00.

Redaktors A. RĀCĀNS

I